

Исходно ниво по БЕЛ за 7. клас

Вариант 2

Прочетете текста и отговорете на въпросите, поставени към него (1. – 4. включително).

Първите пари във формата на монети са свързани с Лидия, Мала Азия, където в средата на 7. в. пр. Хр. са въведени първите монети от самородна сплав от злато и сребро с разнообразни размери и без означения за стойност. Херодот пише, че „лидийците първи секли и въвели в употреба парите от злато и сребро и също първи захванали търговия на дребно“.

Изказани са хипотези, че като разменно средство монетите са се появили първо в Древен Китай, а в Лидия са изработвани вече от ценен метал като гаранция за тяхната стойност. Древните гърци също възприемат новата идея и започват да произвеждат сребърни и бронзови монети – драхми. Най-напред пари започва да сече цар Фидон в Егина през 7. в. пр. Хр. Тези ранни монети съдържат определено количество метал с конкретна стойност. Като гаранция за точното съдържание на метала монетите се шамповат с емблема – за Егина това е костенурка, за Атина – бухал или маслинова клонка, за Коринт – пегас, и т.н. Срещат се глави на божества и надписи, идентифициращи владетеля или държавата, която ги е емитирала. Главите на владетелите се появяват през елинистичния период и в Древен Рим.

Думата *монета* има латински произход и идва от прозвището на една от най-важните богини в римския пантеон – Юнона Монета. Край нейния храм на Капитолийския хълм през 269 г. пр. Хр. отваря врати първият монетен двор, където се изработвали сребърни денарии с образа на богинята.

Монетите са удобни, защото бързо може да бъдат преброени и така отпада необходимостта слитъците от метал да се претеглят, както търговците правели по-рано. Първите монети внасят сигурност в търговския обмен и така парите подпомагат развитието на цивилизацията.

От интернет

1. Кое е най-подходящото заглавие за текста?

- А) Произход на парите
- Б) История на монетите
- В) Първият монетен двор
- Г) Украсата на парите

2. С чие име се свързва наименованието *монета*?

- А) на Атина
- Б) на Юнона
- В) на Лидия
- Г) на Егина

3. **Как НЕ може да се тълкува смисълът на употребеното в текста изречение:**
Изказани са хипотези, че като разменно средство монетите са се появили първо в Древен Китай?
- А) Съществуват мнения, че най-напред в Древен Китай монети са били използвани за заплащане на стоки или услуги.
  - Б) Изречени са догадки, че древнокитайските монети за пръв път са били използвани като средство за размяна.
  - В) Има предположения, че появата на монетите в Древен Китай слага началото на този вид платежно средство за размяна.
  - Г) Приема се за възможно Древен Китай да е родината на монетите като разменно средство.
4. **Кое от твърденията НЕ е вярно според текста?**
- А) Според Херодот лидийците са тези, които започват търговията на дребно.
  - Б) Върху монетите, сечени в Атина, може да се намери изображение на бухал.
  - В) *Драхми, пегаси и денарии* са наименования на антични монети.
  - Г) Преди появата на монетите на търговците се налагало да теглят металните слитъци.
5. **В кой от редовете е допусната правописна грешка?**
- А) уточнение, уговорка, угощение
  - Б) рекъл, изпекъл, произнесъл
  - В) безопасност, безкомпромисност, безмилостност
  - Г) претчувствие, претрупан, претоварвам
6. **В кой от редовете НЕ е допусната правописна грешка?**
- А) изобличавам, изкреност, изкушение
  - Б) безспорно, безмислено, безразсъдно
  - В) опушен, осакатен, огорчен
  - Г) изменник, пленник, рожденник
7. **В кое от изреченията е допусната пунктуационна грешка?**
- А) Ще се застъпя за теб не защото си ми приятел, а защото си прав.
  - Б) Кафенетата край брега затварят, чак когато си тръгне и последният клиент.
  - В) Археолозите проучват новооткрито селище, името на което никоой не е чувал досега.
  - Г) Денят, дъждовен и студен, не обещавахе приятни преживявания.
8. **В кое от изреченията НЕ е допусната пунктуационна грешка?**
- А) Много често хората, без да се замислят за живота си, пресичат на червено.
  - Б) Докато бяхме в планината нямах добро интернет покритие.
  - В) От интервюто, излъчено снощи по телевизията разбрах, че приятелят ми е станал герой.
  - Г) Яж бавно, защото ако бързаш, ще се задавиш.

9. В кой от редовете е допусната граматична грешка?

- А) Така и не стана ясно кой е пропуснал да ни съобщи за състезанието.
- Б) Колебая се кой пуловер да облека за екскурзията утре.
- В) Не зная с кой да се посъветвам, а ми е трудно да взема решение.
- Г) Казаха им с кой автобус ще пътуват, но не знаеха кой ще ги придружава.

10. В кое от изреченията НЕ е допусната граматична грешка?

- А) Възстановено е движението в активната и аварийната ленти на автомагистралата.
- Б) Фермерите се оплакват от вредители, които унищожават слънчогледовите и царевичните ниви.
- В) Човекът, който срещнахме край извора, ни разказа историята на кладенчето.
- Г) Представиха дружеството, строящо метрото, чийто акции се предлагат на борсата.

11. В кое от изреченията е допусната грешка при членуването?

- А) Заловиха иманяря, нанесъл много щети, разкопавайки могилата.
- Б) Спори се дали Апостола е обесен на 18 или на 19 февруари 1873 г.
- В) Мотопедът, който получи за рождения си ден, още стоеше неразопакован в гаража.
- Г) Пазачът го беше страх да остави входа без наблюдение.

12. В кое от изреченията НЕ е допусната грешка при членуването?

- А) Гостите – съседа от долния етаж и жена му, като че ли забравиха да си тръгнат.
- Б) Котаракът останал единственият приятел на самотния старец.
- В) Съученикът ми не познаваше сюжетът на разказа, а и героите объркваше.
- Г) В летния пек все повече се увеличава процента на потърсилите за помощ лекаря си.

13. Кое от устойчивите словосъчетания се различава по смисъл от останалите?

- А) клатя си краката
- Б) лапам мухи
- В) хванал ме е канапът
- Г) тежа на мястото си

14. С коя дума може да замените подчертаната, без да се промени смисълът на изречението?

Обсъждайки темата за пътешествията на колоритния българин в Европа, младежите се забавляват, но същевременно дават своята нравствена оценка на постъпките му.

- А) обагрения
- Б) изображения
- В) впечатляващия
- Г) блестящия

15. В коя от изброените творби НЕ присъства лирически герой?

- А) „Една българка“
- Б) „Вятър ечи, Балкан стене“
- В) „На прощаване в 1868 г.“
- Г) „Неразделни“

16. В коя от изброените творби НЕ присъства образът на Балкана?

- А) „Опълченците на Шипка“
- Б) „По жицата“
- В) „Заточеници“
- Г) „Немили-недраги“

17. За кое от произведенията историческото време, в което протича действието, НЕ е от съществено значение?

- А) „Немили-недраги“
- Б) „На прощаване в 1868 г.“
- В) „Една българка“
- Г) „По жицата“

18. От коя творба е откъсът?

Портиерът след всеки пет минути удря звънеца и равнодушно, с един ленив глас съобщава направлението на треновете: „хѣ-гѣи-фѣ-кѣ-тѣ-хе-ги, киш-кѣ-рѣш, се-ге-дин, уй-ве-дек.“ Няколко англичани пътници го зяпнали в устата, а той, види се, навикнал на вниманието, което обръща със своеобразния си език, засмива се до уши и с още по-висок и дрезгав глас продължава...

- А) „Бай Ганьо“
- Б) „До Чикаго и назад“
- В) „Една българка“
- Г) „Немили-недраги“

19. В кой от редовете произведение и автор НЕ са свързани правилно?

- А) „На прощаване в 1868 г.“ – Христо Ботев
- Б) „Неразделни“ – Пейо Яворов
- В) „Стани, стани, юнак балкански“ – Добри Чинтулов
- Г) „Бай Ганьо“ – Алеко Константинов

20. В кой от редовете герой и произведение са свързани правилно?

- А) Гунчо – „По жътва“
- Б) Айвазиян – „До Чикаго и назад“
- В) Хасан ага – „Немили-недраги“
- Г) Калина – „По жицата“

21. Отговорете с 2 – 3 изречения на въпроса: Защо баба Илийца решава да направи „добро... клетнику“?

ЛИСТ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ

За изходното ниво по БЕЛ за 7. клас

Вариант 2

1.	А	×	В	Г
2.	А	×	В	Г
3.	А	×	В	Г
4.	А	Б	×	Г
5.	А	Б	В	×
6.	А	Б	×	Г
7.	А	×	В	Г
8.	×	Б	В	Г
9.	А	Б	×	Г
10.	А	×	В	Г
11.	А	Б	В	×
12.	А	×	В	Г
13.	А	Б	В	×
14.	А	Б	×	Г
15.	×	Б	В	Г
16.	А	×	В	Г
17.	А	Б	В	×
18.	×	Б	В	Г
19.	А	×	В	Г
20.	А	×	В	Г

- Този лист е за учителя – направете си шаблон за проверка, като копирате листа и изрежете с макетно ножче кутийката с кръстчето, което показва верния отговор. Така много лесно ще проверите теста, след като сте снимали листа за отговори от предишната страница и сте го раздали на учениците за попълване.

Максималният брой точки от входното ниво е 25 – 20 от теста (по 1 точка за всеки верен отговор) и 5 от свободния отговор.

Скала за оценяване

<i>Брой точки</i>	<i>Оценка</i>
25 – 21	Отличен
20 – 16	Много добър
15 – 11	Добър
10 – 8	Среден
Под 8	Слаб

Примерен отговор на въпрос 21: Баба Илияца – героиня от разказа „Една българка“ на Иван Вазов, е смела жена, самоотвержена българка, загрижена майка и милостива християнка, която при никакви обстоятелства не отстъпва от нравствените си принципи и твори добро – това е нейният достоен избор. В „лошо време“ човек изявява истинските качества на личността си.